

Tijd voor verandering

Jeugdbeschermingsorganisaties zoals Jeugdbescherming Gelderland spelen een cruciale rol in het waarborgen van de veiligheid van kinderen. Tegelijkertijd roept de financiële situatie van sommige van deze instellingen serieuze zorgen op. Zo rapporteerde Jeugdbescherming Gelderland in 2023 een verlies van € 679.083, na een verlies van € 1,64 miljoen in 2022. In een context van afnemende beschermingsmaatregelen, hoog personeelsverloop en stijgende tarieven per 2024 rijst de vraag of het voortzetten van bepaalde maatregelen mede wordt ingegeven door het **belang van financieel voortbestaan**. Dit plaatst de zuiverheid van motieven onder druk en benadrukt dat het belang van het kind nooit ondergeschikt mag raken aan institutioneel zelfbehoud.

Jeugdzorg is er om kinderen en jongeren te helpen die het thuis moeilijk hebben. Maar eerlijk is eerlijk: de huidige aanpak is duur en duurt vaak lang. Zo duurt een Onder Toezicht Stelling (OTS) gemiddeld **2,6 jaar**, en een uithuisplaatsing (UHP) zelfs zo'n **7 jaar**. Dat is een flinke tijd voor een jong mens dat rust en zekerheid nodig heeft.

In 2023 gaven de gecertificeerde instellingen (GI's) in Nederland ongeveer €514 miljoen uit aan jeugdzorg voor zo'n 43.000 kinderen. Dat betekent dat er

gemiddeld **€11.900 per kind per jaar** wordt besteed. Dat klinkt als veel, en dat is het ook. Zeker als je het vergelijkt met Duitsland, waar de totale jeugdzorguitgaven in 2023 rond de €71,9 miljard lagen voor ongeveer 13,8 miljoen kinderen. Per kind komt dat neer op ongeveer **€5.200 per jaar** — ruim de helft minder dan in Nederland.

Dit verschil laat zien dat de Nederlandse aanpak intensief en kostbaar is, met veel specialistische begeleiding en organisatie. Maar de grote vraag is: **zijn we ook effectief?** Met zo'n hoge kosten en lange trajecten rijst de vraag of er slimmere, snellere manieren zijn om jongeren echt te helpen.

Wat als we jongeren die onder toezicht staan, leren door te doen? Stel je voor dat ze **samen een huis bouwen**, met hun eigen handen, buiten werken en vaardigheden leren. Dit helpt niet alleen hun mentale gezondheid, maar geeft ze ook zelfvertrouwen en praktische kennis. Zo'n aanpak kan de duur van jeugdbeschermingsmaatregelen verkorten en de effectiviteit vergroten.

Een kortere, krachtigere aanpak betekent minder druk op het systeem en lagere maatschappelijke kosten. Want hoe langer een maatregel duurt, hoe hoger de totale kosten. Met een gemiddelde van bijna 3 jaar voor OTS en 7 jaar voor UHP

lopen de kosten flink op, ook omdat langdurige zorg intensief is.

Bovendien kunnen we deze aanpak koppelen aan scholen, ziekenhuizen en GGZ-instellingen. Met moderne tools zoals Power BI krijgen we beter zicht op de voortgang en kunnen we sneller en slimmer ingrijpen waar nodig.

Volgens de Boston Consultancy Matrix bevindt de huidige Nederlandse jeugdzorg zich in de 'Hond'-fase: hoge kosten en lage groei of impact. Zo'n situatie vraagt om vernieuwen of **afbouwen**, want blijven investeren zonder innovatie leidt tot verspilling van middelen. Daarom is het essentieel om te investeren in innovatieve, praktische projecten die jongeren echt vooruithelpen.

De urgentie voor innovatie is dus groot. Het huidige systeem is te duur en duurt te lang. Het is tijd om te investeren in projecten die **jongeren actief betrekken**, ze ruimte geven om te leren en sneller op eigen benen te staan.

Want uiteindelijk gaat het om kinderen die een kans verdienen op een goede toekomst — en een samenleving die daarvan profiteert.

Youri Hazeleger
joet@joet.nl